

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

Ընդունված է 2016 թվականի հոկտեմբերի 20-ին

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱՀԱՐԹՅՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՎՈՐԿԱԾ 2. ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾԿՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) ֆինանսական համահարթեցում` համայնքների ներդաշնակ զարգացմանը նպաստելու, ինչպես նաև բոլոր համայնքներում նվազագույն մակարդակի ծախսեր կատարելու հնարավորություն ստեղծելու համար տեղական ինքնակառավարման մարմիններին օրենքով վերապահված սեփական լիազորությունների իրականացման համար համայնքների ֆինանսական հնարավորությունների միջև առկա տարբերությունների նվազեցում.

2) համայնքի բյուջետային ապահովվածության գործակից` համայնքի եկամտային կարողության և ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակիցների հարաբերություն.

3) համայնքի եկամտային կարողության գործակից` համայնքի բնակչության մեկ շնչին ընկնող եկամտային կարողության հարաբերություն Հայաստանի Հանրապետության համանման ցուցանիշին.

4) համայնքի եկամտային կարողություն` համայնքի բյուջեին օրենքով ամրագրված և սույն օրենքի շրջանակներում նախատեսված հողի հարկի, գույքահարկի, անշարժ գույքի հարկի, փոխադրամիջոցների գույքահարկի (սույն օրենքի հմաստով` մինչև 2018 թվականի հունվարի 1-ը` հողի հարկի, գույքահարկի), մասհանվող հարկերի, պետական տուրքերի և օրենքի «ա» մասով հատկացվող դոտացիաների հանրագումարը.

5) համայնքի ծախսային կարիքի կարգավորիչ գործակից` տվյալ համայնքի սեփական լիազորությունների իրականացման ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող` սույն օրենքով սահմանված ծախսային գործոնների արժեքների հանրագումարը.

6) ծախսային գործոններ` համայնքներին օրենքով վերապահված սեփական լիազորությունների իրականացման վրա ազդեցություն ունեցող և տվյալ համայնքի առանձնահատկությունները բնութագրող գործոնը: Սույն օրենքում ընդգրկված են հետևյալ ծախսային գործոնները.

- 1) մասշտաբի գործոն.
- 2) տրանսպորտային մատչելիության գործոն.
- 3) համայնքի բարձրադիրության գործոն.
- 4) համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի քանակի գործոն.
- 5) բնակչության տարիքային կառուցվածքի գործոն.

7) համահարթեցման սահմանային մակարդակ՝ այս ցուցանիշի արժեքով է պայմանավորված, սույն օրենքի 5-րդ հոդվածով նախատեսված դոտացիաների «բ» մասի՝ ըստ համայնքների հատկացման չափը, ինչպես նաև նույն մասով համայնքների դոտացիա ստանալու կամ չստանալու հնարավորությունը.

8) սույն օրենքի իմաստով՝ հաշվարկվող տարին այն տարին է, որի համար հաշվարկվում են դոտացիաները:

Սույն օրենքի իմաստով՝ դոտացիաների գումարները հաշվարկելու համար պետական լիազոր մարմինն է (այսուհետ՝ պետական լիազոր մարմին) տարածքային կառավարման և զարգացման բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմինը.

ՀՈՂԿԱԾ 9. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԵԿԱՄՏԱՅԻՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

2. Համայնքի եկամտային կարողությունը տվյալ համայնքի բյուջեին օրենքով ամրագրված և սույն օրենքի շրջանակներում նախատեսված հետևյալ եկամտատեսակների հանրագումարն է.

1) հողի հարկ,

2) գույքահարկ.

~~Համայնքի հողի հարկի և գույքահարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշները յուրաքանչյուր համայնքի գծով օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարում այդ համայնքի բյուջե վճարման ենթակա հողի հարկի և գույքահարկի տարեկան գումարներն են (առանց հողի հարկի և գույքահարկի գծով՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա տարեսկզբի (հունվարի 1-ի) դրությամբ առկա չմարված ապառքների, տույժերի և տուգանքների, ինչպես նաև հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա ընթացքում հաշվարկված տույժերի և տուգանքների գումարների), ավելացված Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և համայնքների ավագանիների ընդունած որոշումներով ֆիզիկական անձանց և կազմակերպություններին հողի հարկի և գույքահարկի գծով արտոնությունների տրամադրման հետևանքով այդ հարկերի գծով համայնքների հաշվարկային տարվան նախորդող երկրորդ տարվա բյուջեներում եկամուտների կորուստների գումարները:~~

1) անշարժ գույքի հարկ,

2) փոխադրամիջոցների գույքահարկ.

Համայնքի անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի հաշվարկային գումարի ցուցանիշները յուրաքանչյուր համայնքի գծով օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաշվարկված՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարում այդ համայնքի բյուջե վճարման ենթակա անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի տարեկան գումարներն են (առանց անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի գծով՝ հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա տարեսկզբի (հունվարի 1-ի) դրությամբ առկա

չմարված ապառքների, տույժերի և տուգանքների, ինչպես նաև հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարվա ընթացքում հաշվարկված տույժերի և տուգանքների գումարների), ավելացված Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և համայնքների ավագանիների ընդունած որոշումներով ֆիզիկական անձանց և կազմակերպություններին անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի գծով արտոնությունների տրամադրման հետևանքով այդ հարկերի գծով համայնքների հաշվարկային տարվան նախորդող երկրորդ տարվա բյուջեներում եկամուտների կորուստների գումարները.»

3) մասհանվող հարկեր.

Մասհանվող հարկերի հաշվարկային գումարի ցուցանիշները յուրաքանչյուր համայնքի գծով հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարում այդ համայնքի բյուջե փաստացի վճարված մասհանվող հարկերի տարեկան գումարներն են (մասհանվող հարկերի տեսակները և մասհանման տոկոսաչափը սահմանվում են տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով).

4) պետական տուրքեր.

Պետական տուրքերի հաշվարկային գումարի ցուցանիշները յուրաքանչյուր համայնքի գծով հաշվարկվող տարվան նախորդող երկրորդ տարում այդ համայնքի բյուջե փաստացի վճարված պետական տուրքերի տարեկան գումարներն են.

5) «ա» մասով հատկացվող դոտացիա.

«ա» մասով հատկացող դոտացիայի հաշվարկային գումարի ցուցանիշը յուրաքանչյուր համայնքի գծով հաշվարկվող տարում սույն օրենքով նախատեսված կարգով հաշվարկվող, «ա» մասով հատկացվող դոտացիայի գումարն է:

3. Համայնքի եկամտային կարողությունը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$ԵԿ_i = ՀՀ_i + ԳՀ_i + ՄՀ_i + ՊՏ_i + Ա(Դ), \text{ որտեղ }`$$

ՀՀ_i-ն - i-րդ համայնքի հողի հարկի անշարժ գույքի հարկի գումարն է,

ԳՀ_i-ն - i-րդ համայնքի գույքահարկի փոխադրամիջոցների գույքահարկի գումարն է,

ՄՀ_i-ն - i-րդ համայնքի մասհանվող հարկերն են,

ՊՏ_i-ն - i-րդ համայնքի պետական տուրքերն են,

Ա(Դ)-ն - «ա» մասով մեկ համայնքին հատկացվող դոտացիայի գումարի չափն է:

ՀՈՂՎԱԾ 18. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԵՎ ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ԴՐՈՒՅՑՆԵՐ

4. 2017, 2018 և 2019 թվականների համար «բ» մասով հատկացվող համահարթեցման դոտացիաների գումարը հաշվարկելիս համայնքի եկամտային կարողության գործակցի հաշվարկում չի ներառվում «ա» մասով հատկացվող դոտացիաների գումարը: 2017, 2018 և 2019 թվականների համար համայնքի եկամտային կարողությունը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

ԵԿi=ՀՀi+ԳՀi+ՄՀi+ՊSi, որտեղ՝

ՀՀi-ն - i-րդ համայնքի հողի հարկի գումարն է,
ԳՀi-ն - i-րդ համայնքի գույքահարկի գումարն է,
ՄՀi-ն - i-րդ համայնքի մասհանվող հարկերն են,
ՊSi-ն - i-րդ համայնքի պետական տուրքերն են:

2018 և 2019 թվականների համար ՀՀi-ն - i-րդ համայնքի անշարժ գույքի հարկի գումարն է, իսկ ԳՀi-ն - i-րդ համայնքի փոխադրամիջոցների գույքահարկի գումարն է: